

Elektronický informačný **BULLETIN** 09/2018

Aktivity ED Lučenec

Európsky deň jazykov 2018

Z iniciatívy Rady Európy si od roku 2001 dňa 26. septembra v mnohých krajinách Európy ľudia pripomínajú Európsky deň jazykov. Cieľom tohto európskeho dňa je upozorniť na dôležitosť štúdia jazykov, zvyšovanie medzikultúrneho povedomia, podpora kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Európy, ktorú treba zachovávať, chrániť a zveľaďovať.

Obchodná akadémia v Lučenci v spolupráci s Informačným centrom Europe Direct Lučenec zorganizovali dňa 20. 09. 2018 pre študentov školy interaktívnu hodinu zameranú na prezentáciu tohto významného dňa a okrem vedomostného kvízu o jazykoch, si mohli študenti v skupinách zmerať znalosti aj vo vyplňovaní jazykovej krížovky. Skupiny žiakov, ktorí sa umiestnili na 1.-3. mieste získali upomienkové predmety Europe Direct Lučenec.

Európsky týždeň mobility a športu v Lučenci – Mesto Lučenec v pohybe

.... sa tento rok niesol v zna-
mní hesla KOMBINUJ A CHOĎ!
Hlavným cieľom tohto projektu je
upriamiť pozornosť verejnosti na
výhody cestovania verejnou hro-
madnou dopravou, ktorá je šetr-
nejšia k životnému prostrediu, či
peši alebo bicyklom. Európsky
týždeň mobility a športu (16. – 22.
septembra 2018) oslávilo mesto
Lučenec v piatok 21. septembra na
Námestí republiky.

Po slávnostnom otvorení podu-
jatia primátorkou Alexandrou Piv-
kovou, viceprimátorom Pavlom
Baculíkom a Petrom Káčerom si
deti zacvičili s Monikou Krame-
covou. Obrovským zážitkom pre
všetkých bolo vidieť úspešného
novohradského strongmana (si-
láka) Milana Šulana – železného
muža, ktorý potiahol autobus
spoločnosti SAD Lučenec značky
CROSWAY IRISBUS na 20 met-
rov. To však nestačilo a v druhom
kole si autobus naplnil 100 škôl-
karmi a ťahal znovu. Za obrovského
aplauzu sa mu to podarilo.

V tento deň nechýbala ani tra-
dičná cyklistická jazda ulicami
mesta žiakov základných a stred-
ných škôl, tentokrát s ambasá-
dorom podujatia Petrom Káče-
rom. Je to človek, ktorý sa narodil
s detskou mozgovou obrnou, ale
napriek svojej chorobe sa pustil
do športovania s cieľom pomôcť
ľuďom s rovnakým hendikepom.
Do Lučenca prišiel na špeciálne
upravenom bicykli.

Popri rôznych programoch sa konala aj prezentácia lučeneckých športových klubov a občianskych združení. Do projektu sa zapojila aj Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s., ktorá ponúkla počas tohto dňa možnosť „na živo“ si

prezrieť autobusy z ich vozového parku. Návštevníci mohli vidieť a porovnať autobus, ktorý prepravoval cestujúcich v minulosti – historickú KAROSU C734 a autobus, ktorý je im k dispozícii v súčasnosti. Deti mali možnosť prejsť, usadiť sa v autobusoch a viacerí z nich si vyskúšali aj miesto vodiča, ktoré sa im veľmi páčilo. Pre každého bola pripravená sladká pochúťka a malá pozornosť. Počas tohto vydareného podujatia Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s. odovzdala poukaz v hodnote 200 € Materskej škole Ul. partizánska, Lučenec. Podujatie organizovalo mesto Lučenec, Informačné centrum Europe Direct a SAD, a.s.

Európska noc výskumníkov 2018

Festival vedy Európska noc výskumníkov je projekt finančne podporovaný rámcovým programom Európskej komisie na podporu výskumu, vývoja a inovácií – Horizon 2020, v časti – Marie Skłodowska-Curie actions pod číslom 818109 a financovaný zo štátneho rozpočtu SR prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. Európska noc výskumníkov je paralelne organizovaná v 24 štátoch Európy a tento ročník sa uskutočňuje pod značkou Európskeho roku kultúrneho dedičstva. Na Slovensku sa aj tento rok konal už tradične v posledný septembrový piatok – 28.9.2018 v slovenských mestách ako Bratislava, Banská Bystrica, Žilina, Košice a Poprad.

Hlavný organizátor podujatia, Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied, portálom EurActiv.sk a Centrom vedecko-technických informácií SR, opäť pripravil bohatý a maximálne pestrý program, ktorý oslovil všetky vekové kategórie a záujmové skupiny. Špeciálnou cieľovou skupinou projektu boli deti v školskom veku, pričom dôraz je kladený predovšetkým na zvýšenie ich záujmu o štúdium prírodných vied a technických smerov na vysokých školách.

Mottom tohtoročného festivalu je „Výskumníci v nás“. Informačné centrum Europe Direct Lučenec malo na uvedenom podujatí v Banskej Bystrici stánok, kde mohli návštevníci získať aktuálne informácie z EÚ a tiež si mohli vyskúšať kvízy o EÚ.

Novinky z EÚ

Ovocie, zelenina a mlieko do škôl

S novým školským rokom sa vracia sa do škôl vracia aj program EÚ na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka na školách. Súčasťou školského programu EÚ, ktorého cieľom je podporovať zdravé stravovacie návyky detí, bude distribúcia ovocia, zeleniny a mliečnych výrobkov, ako aj osobitné vzdelávacie programy, ktoré majú zvýšiť informovanosť žiakov o dôležitosti správnej výživy a vy-

svetliť im, ako sa vyrábajú potraviny. Účasť na programe je dobrovoľná, no zapojiť sa rozhodli (či už do celého programu alebo len jeho časti) všetky členské štáty EÚ. V rámci programu sa každý školský rok vyhradí 150 miliónov EUR na ovocie a zeleninu a 100 miliónov EUR na mlieko a iné mliečne výrobky. Členské štáty majú možnosť financovať tento program nielen z prostriedkov EÚ, ale ho aj navýšiť

z vlastných finančných zdrojov. Vďaka čoraz vyššiemu počtu zúčastnených škôl malo v školskom roku 2017/2018 z tejto iniciatívy v oblasti zdravého stravovania osôh už viac ako 30 miliónov detí v celej EÚ.

Pri výbere distribuovaných produktov sa zohľadňujú zdravotné a environmentálne hľadiská, sezónnosť, rôznorodosť a dostupnosť. Členské štáty môžu podporiť nákup miestnych alebo regionálnych produktov, ekologické výrobky, krátke dodávateľské reťazce, environmentálne prínosy a systémy kvality pre poľnohospodárske výrobky.

Začal 12. ročník prekladateľskej súťaže Juvenes Translatores

Začal sa nový školský rok a spolu s ním aj možnosť prihlasovania do prekladateľskej súťaže pre stredoškolákov Juvenes Translatores, v ktorej si zmerajú svoje prekladateľské zručnosti študenti z celej Európskej únie. Rok 2018 je Európskym rokom kultúrneho dedičstva, a preto bude nosnou témou textov na preklad práve kultúrne dedičstvo. Táto súťaž podčiarkuje bohatú jazykovú rozmanitosť Európy a mnohých minulých účastníkov inšpirovala k výberu kariéry profesionálneho prekladateľa.

Prihlasovanie do súťaže trvá od 1. septembra 2018 do 20. októbra 2018 a zapojiť sa môžu 17-roční žiaci stredných škôl. Na výber bude 552 možných jazykových kombinácií z 24 úradných jazykov EÚ. Samotná súťaž sa uskutoční 22. novembra 2018 a bude prebiehať v rovnakom čase vo všetkých vybraných školách. Mená víťazov (jedného za každú krajinu) budú oznámené vo februári 2019 a na jar budú víťazi pozvaní do Bruselu na slávnostné odovzdávanie cien.

14 členských štátov EÚ zaostáva v plnení stanovených recyklačných cieľov - Komisia navrhuje opatrenia ako im s plnením pomôcť

Nedávne odhady Svetovej banky poukazujú na zvýšenie ročnej produkcie odpadov z 2,01 miliárd ton (rok 2016) na 3,40 miliárd ton (rok 2050). V Európe sa recyklácia a hospodárenie s odpadmi zlepšujú, ale stále potrebujeme robiť viac. V tomto kontexte dnes Európska komisia uverejnila najnovšiu správu o dosahovaní cieľov v oblasti recyklácie odpadov v Európe.

Zo správy vychádza, že 14 členským štátom EÚ hrozí, že do roku 2020 nedosiahnu 50%-ný recyklačný cieľ v oblasti komunálneho odpadu. Ide o Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Grécko, Maďarsko, Lotyšsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Španielsko. Komisia spolu so správou predložila aj plány na zabezpečenie toho, aby tieto krajiny konať v súlade s právnymi predpismi EÚ o odpadoch. Komisia navštíví týchto 14 členských štátov a s ich vnútroštátnymi, regionálnymi či

miestnymi orgánmi a príslušnými zainteresovanými stranami prediskutuje ich možnosti a hlavné výzvy v oblasti spracovania odpadov.

Rámcová smernica o odpadoch stanovuje cieľ na rok 2020, ktorým je 70% príprava na opätovné použitie, recykláciu a ďalšie zhodnocovanie týchto odpadov. Výkony členských štátov sa značne líšia, pričom viac ako polovica štátov uvádza, že už dosiahli cieľ na rok 2020 v období rokov 2013 - 2015. Avšak Cyprus, Grécko, Slovensko a Švédsko sú stále nižšie ako 60%.

Správa o stave Únie 2018

Tohtoročná správa prišla v období príprav na európske voľby v roku 2019 a v kontexte prebiehajúcej diskusie o budúcnosti Európskej únie s 27 členmi. V minuloročnom prejave predseda Juncker načrtol svoju víziu o vývoji Európskej únie a predstavil [Plán na vytvorenie jednotnejšej, silnejšej a demokratickejšej Únie](#). Prejav sprevádzali aj konkrétne legislatívne návrhy a iniciatívy týkajúce sa obchodu, preverovania investícií, kybernetickej bezpečnosti, priemyslu a údajov. Tohtoročný prejav sprevádzali nové návrhy, ktoré môžu ešte pred samitom 9. mája 2019 v rumunskom v Sibiu priniesť konkrétne pozitívne výsledky pre občanov, a pripravujú pôdu pre ďalšiu diskusiu v období pred voľbami do Európskeho parlamentu. Viac podrobností nájdete [v tlačovej správe](#).

Európske súťaže

Literárna a audiovizuálna súťaž "Čo je domov?"

Dokedy: 31. október 2018

Kde: kdekoľvek

Slovenská katolícka charita vyhlasuje celoštátnu súťaž pre mladých autorov (18-26 rokov) na tému migrácie. Súťažiaci sa môžu zapojiť napísaním eseje alebo natočením krátkého videa na tému: "Čo ak stratíš domov?" Hlavnou cenou je plne hrazená cena do Ugandy, ktorej súčasťou bude aj návšteva utečeneckých táborov v distrikte Adjumani.

Súťaž prebieha v rámci projektu MIND, ktorý je zameraný na šírenie povedomia o vzťahoch medzi migráciou a rozvojom, a ktorého cieľom je prispieť k vytvoreniu akceptujúcej spoločnosti. Bližšie info: <https://charita.sk/cojedodomov/>

GRANTY SR a EÚ

Nadácia Tatra banky:

Grantová schéma E-talent

V grantovom programe E-Talent sa o grant môžu uchádzať aktívne skupiny zložené zo študentov všetkých troch stupňov štúdia, z učiteľov a výskumných pracovníkov, ktorí sa venujú vý-

Uzávierka: 2. november 2018

Maximálna výška grantu:

5 000 eur

skumu v odbore aplikovanej a priemyselnej informatiky. Cieľom je podporiť kreativitu a inovatívnosť učiteľiek a študentiek a učiteľov a študentov, ktorí sa rozhodli venovať vedeckým projektom už počas vysokej školy.

Kultúra znevýhodnených skupín na rok 2019

Uzávierka: 30. november 2018

Ministerstvo kultúry SR zverejňuje v rámci účelu kultúrna aktivita osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva výzvu na predkladanie žiadostí na podporu projektov zameraných na podporu kultúrnych aktivít osôb so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Účel poskytnutia dotácie:

Ministerstvo môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu na podporu kultúrnej aktivity osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva. Dotácie v rámci dotačného systému ministerstva sa na účel, ktoré pomenúvajú účel podľa prvej vety,

poskytujú v programe Kultúra znevýhodnených skupín.

V rámci programu Kultúra znevýhodnených skupín ide o tieto podprogramy:

- podprogram 2.1 Živá kultúra,
- podprogram 2.2 Periodická tlač,
- podprogram 2.3 Neperiodická tlač,
- podprogram 2.4 Neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry osôb so zdravotným postihnutím.

Bližšie info na: <http://www.vssr.sk/clanok-z-titulky/kultura-znevychodnenych-skupin-na-rok-2019.htm>